

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1473/2021
26.01.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Милене Рашић, Бате Цветковића и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Јовице Ковачевића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Старој Пазови К-646/20 од 05.08.2021. године и Вишег суда у Сремској Митровици 1Кж1-278/21 од 01.11.2021. године, у седници већа одржаној дана 26.01.2022. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Јовице Ковачевића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Старој Пазови К-646/20 од 05.08.2021. године и Вишег суда у Сремској Митровици 1Кж1-278/21 од 01.11.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови К-646/20 од 05.08.2021. године окривљени АА је оглашен кривим због извршења кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 1. КЗ и изречена му је условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 3 (три) месеца и одређено је да се иста неће извршити уколико окривљени за време проверавања од 1 (једне) године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

Истом пресудом оштећени ББ је са имовинскоправним захтевом упућен на парнични поступак. Окривљени је обавезан да на име трошкова кривичног поступка плати Основном јавном тужилаштву у Старој Пазови износ од 45.727,85 динара, а суду износ од 25.603,00 динара, те да оштећеном ББ на име трошкова заступања путем пуномоћника - адвоката плати износ од 143.450,00 динара, а све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом извршења.

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици 1Кж1-278/21 од 01.11.2021. године уважена је жалба пуномоћника оштећеног, па је укинута пресуда Основног суда

у Старој Пазови К-646/20 од 05.08.2021. године у погледу одлуке о трошковима кривичног поступка који се односе на заступање оштећеног путем пуномоћника, док су жалбе Основног јавног тужиоца у Старој Пазови и браниоца окривљеног АА одбијене као неосноване и првостепена пресуда је у осталом делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА – адвокат Јовица Ковачевић, због повреда закона из члана 16. став 5, члана 438. став 1. тачка 9) и члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, те да преиначи у целини побијану првостепену и другостепену пресуду тако што ће на основу члана 423. тачка 1) ЗКП окривљеног АА ослободити од оптужбе за кривично дело фалсификовање исправе из члана 355. став 1. КЗ или да укине у целини првостепену и другостепену одлуку и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да је суд побијаном правноснажном пресудом прекорачио оптужбу на штету окривљеног. Наиме, по ставу браниоца окривљеног, оптужба је прекорачена из разлога јер је суд у изреци првостепене пресуде изоставио наводе оптужног акта јавног тужиоца који су окривљеном стављени на терет и то „да се у рубрици подносилац захтева потписао именом ББ иако није имао овлашћење ББ да то учини“, а што је по браниоцу суштина радње прављења лажне исправе, те уместо тих навода додао наводе који окривљеном нису стављени на терет и то „иако је знао да ББ није потписао овај захтев, нити га је он потписао као његов пуномоћник“.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП је прописано да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници. Дакле, из цитиране законске одредбе произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела.

По налажењу Врховног касационог суда, наведеном изменом чињеничног описа кривичног дела из оптужног акта јавног тужиоца суд није прекорачио оптужбу,

односно није повредио ни субјективни, а ни објективни идентитет оптужбе и пресуде на штету окривљеног АА. Ово са разлога јер се правноснажна пресуда односи на исто лице - окривљеног АА и на кривично дело за које је оптужен - кривично дело фалсификовање исправе из члана 355. став 1. КЗ, с тим што је првостепени суд у пресуди наведеном изменом само ускладио чињенични опис кривичног дела са чињеничним стањем утврђеним на главном претресу, крећући се при томе у оквиру оптужног акта јавног тужиоца, при чему окривљени није оглашен кривим за више криминалних активности и већу криминалну вољу (већу „криминалну количину“) од оне за коју је оптужен, нити је наведена измена извршена на штету окривљеног, обзиром да наводи оптужбе јавног тужиоца да се окривљени „у рубрици подносилац захтева потписао именованом ББ иако није имао овлашћење ББ да то учини“, а које наводе је првостепени суд изоставио у изреци пресуде, по оцени овога суда, у себи свакако садрже и околност да је окривљени самим тим и знао да ББ није потписао наведени захтев, па због тога уношењем у изреку пресуде навода везано за ову околност, уместо напред цитираних изостављених навода оптужног акта, суд није прекорачио оптужбу на штету окривљеног. Дакле, како је чињенични опис у изреци правноснажне пресуде остао у границама чињеничног основа из оптужбе, односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, а из којих произилазе законска обележја кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 1. КЗ, то су у конкретном случају неосновани наводи браниоца окривљеног којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Поред тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног у делу у којем указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, истицањем да дело које је окривљеном стављено на терет и за које је правноснажно оглашен кривим није кривично дело, из разлога јер недостаје објективно законско обележје кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 1. КЗ. Наиме, како спорни образац захтева за провођење промене у катастру непокретности, по ставу браниоца окривљеног, не представља исправу у смислу одредбе члана 112. став 26. КЗ, из разлога јер исти као типски образац - формулар РГЗ СКН, који се налази у свим пријемним шалтерима РГЗ СКН, сам по себи није подобан, нити је било којим прописом одређен да служи као доказ какве чињенице која има значај за правне односе, то стога спорни образац наведеног захтева не може бити објекат радње извршења кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 1. КЗ за које је окривљени оптужен и правноснажно оглашен кривим.

Одредбом члана 112. став 26. КЗ („Службени гласник РС, број 121/2012 од 24.12.2012. године, који се примењује од дана 01.01.2013. године) је прописано да се исправом сматра сваки предмет који је подобан или одређен да служи као доказ какве чињенице која има значај за правне односе, као и рачунарски податак.

Имајући у виду цитирану законску одредбу члана 112. став 26. КЗ, којом је ближе одређен појам исправе, те да захтев за провођење промене у катастру непокретности, по налажењу Врховног касационог суда, представља предмет који је подобан да служи као доказ неке чињенице која има значај за правне односе и то у конкретном случају као доказ чињенице да ББ као подносилац истог захтева брисање забележбе привремене мере забрана отуђења и оптерећења на парцели број .. КО ...

први део 3 у катастру непокретности, а која чињеница има значај за правне односе будући да је по наведеном захтеву поднетом катастру непокретности од стране надлежног државног органа извршено брисање уписане забележбе, то се, дакле, наведени захтев за провођење промене у катастру непокретности сходно одредби члана 112. члана 26. КЗ може сматрати исправом.

Основни облик кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 1. Кривичног законика („Службени гласник РС, број 121/2012 од 24.12.2012. године, који се примењује од дана 01.01.2013. године) чини лице које направи лажну или преиначи праву исправу у намери да се таква исправа употреби као права или које лажну или преиначену исправу употреби као праву или је набави ради употребе.

Имајући у виду напред наведено, те цитирани законски опис бића кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 1. КЗ, то, по налажењу Врховног касационог суда, из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у изреци правоснажне пресуде и то да је окривљени АА „... направио лажну исправу - захтев за провођење промене у катастру непокретности, у намери да се таква исправа употреби као права, тако што је на обрасцу захтева за провођење промене у катастру непокретности унео податак да је подносилац захтева ББ, те да исти захтева брисање забележбе привремене мере забране отуђења и оптерећења на парцели број .. КО ... први део 3, иако је знао да ББ није потписао овај захтев, па је овако начињену лажну исправу – захтев предао за сада НН лицу како би га исти предао у катастар непокретности што је од стране НН лица и учињено дана 12.12.2016. године“, а у време и месту ближе описаним у изреци пресуде, јасно и недвосмислено произилази да се у радњама окривљеног АА стичу сва битна законска обележја кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 1. КЗ које му је стављено на терет и за које је он правоснажно оглашен кривим, тако да се као неосновани оцењују наводи захтева браниоца окривљеног којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

У осталом делу захтева за заштиту законитости бранилац окривљеног указује на повреду одредбе члана 16. став 5. ЗКП, истицањем да суд сумњу у погледу чињенице ко је потписао предметни захтев, а од које чињенице по браниоцу зависи постојање објективног обележја кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 1. КЗ које је стављено на терет окривљеног, у побијаној правоснажној пресуди није решио у корист окривљеног и ослободио га од оптужбе за наведено кривично дело, већ је решио на његову штету, па имајући у виду да повреда одредбе члана 16. став 5. ЗКП није дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости од стране окривљеног, односно његовог браниоца, то стога Врховни касациони суд ове наводе захтева није ни разматрао. Поред тога, нису разматрани ни сви остали наводи браниоца окривљеног у вези повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП којима се истиче да се у конкретном случају не ради о лажној исправи пошто из изведених доказа произилази да је окривљени у спорном захтеву за провођење промене у катастру непокретности само попунио истините податке, а из разлога јер ови наводи браниоца окривљеног у суштини представљају оспоравање чињеничног стања утврђеног у правоснажним одлукама и изношење сопствене оцене доказа.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона из члана 438. став 1. тачка 9) и члана 439. тачка 1) ЗКП, на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Јовице Ковачевића, то је Врховни касациони суд на основу члана 491. став 1. ЗКП наведени захтев браниоца окривљеног одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић